

SPELAR REPONERING OCH SPIKLÄGE NÅGON ROLL FÖR GÅNGFÖRMÅGAN FYRA MÅNADER EFTER PERTROKANTÄR FEMUR FRAKTUR?

Joakim Palmquist¹, Arthur Adelved² Jacques Riad¹

¹ Ortopedkliniken, ²Radiologkliniken, Skaraborgs Sjukhus Skövde

Introduktion

Behandlingen av pertrokantära höftfrakturer innefattar oftast kirurgi med skruv och platta eller proximal märgspik. Vårt mål var att studera gångförmåga och behov av hjälpmedel 4 månader efter pertrokantär femurfraktur och relatera det till kvalitet på reponering och stabilitet av frakturfixering.

Patienter och metoder

Alla patienter med trokantär femurfraktur opererade med PFNA (proximal femur nail antirotation) på sjukhuset i Skövde mellan januari 2011 och januari 2012 inkluderades. Information om gångförmåga och gånghjälpmedel före frakturen och vid 4 månader efter operationen erhöles från nationella registret för höftfrakturer(Rikshöft). Pre - och postoperativa röntgenbilder bedömdes.

Resultat

116 patienter, medelålder 82,3 år (52,2 - 99,3 år) med 2/3 kvinnor och 1/3 män inkluderades.

Preoperativ gångförmåga i den totala studiepopulationen var medel 1,87 (SD 1,12) och den postoperativa 2,77 (1,31), $p < 0,001$). Skalan går från 1 till 5, där ett högre värde innebär nedsatt funktion. Den preoperativa användning och behovet av gånghjälpmedel var medel 2,87 (1,47) och postoperativ 3,65 (1,13), $p < 0,001$). En högre användning och behov indikeras av en högre siffra, 1 till 5.

Hos 40 patienter var collum femurdiafysvinkeln inom $+ / - 4$ grader, jämfört med den oskadade sidan. Hos 61 patienter förelåg varus inom 5-29 grader och hos 15 patienter valgus inom 5 till 18 grader. Vi fann inget samband mellan gångförmåga och collum femurdiafysvinkeln för den totala studiepopulationen. Men genom att jämföra den sämsta gruppen med de grupper som gick bättre, hittade vi en skillnad i förändring. Liknande resultat för behov av gånghjälpmedel hittades. Fraktur klassificering och andra variabler för reponering och fixering visade ingen korrelation med gångförmåga.

Diskussion

Lee 2011 rapporterade en totalpoäng för reponering och fixering i relation till frakturhaveri, men kunde inte utvärdera funktion. Vi hade svårt att reproducera deras mätningar. Vaquero 2012 jämförde Gamma3 spiken och PFNA avseende det funktionella resultatet med hjälp av EQ - 5D, och rapporterade ingen skillnad. I vår studie valde vi att titta på graden av reduktion och kvalité på fixation av pertrochantära femurfrakturer opererade med PFNA. Vi fann ett samband mellan graden av fixation i varusfelställning och försämrad gångförmåga. Vi anser att det är viktigt att relatera påverkbara faktorer angående det operativa omhändertagandet av höftfrakturer till funktion, där gångförmåga sannolikt spelar en betydande roll för den postoperativa livskvalitén hos patienten.

Konklusion

Det kan vara av betydelse för gångförmågan och behovet av gånghjälpmedel att återställa collum femurdiaphysvinkeln vid operation av trokantära femur frakturer, vilket i stor utsträckning kontrolleras av opererande ortoped. Det behövs ytterligare studier.